

RIS.6419

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Bestuur, Middelen en Economie van de gemeenteraad Emmen op woensdag 4 december 2013, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter : A.C.M. Nijhof-Huizinga
Commissiegriffier : de heer F.W. te Winkel
Collegeleden : de heer B. Arends, de heer C. Bijl
Verslaglegging : de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)

De commissieleden : de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer D.J. Douwstra (BGE), de heer B.J. Greevink (Wakker Emmen), de heer J.M.F. Hoek (D66), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), de heer H.J. Hulsegge (PvdA), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer H. de Jonge (SP), de heer H. Leutscher (LEF!), de heer A. Oldenbeuving (CDA), mevrouw H.H. Plas-Kerperin (CDA), de heer J.C. Scheltens (VVD), de heer N. Schiphouwer (Wakker Emmen), de heer H. Slot (GroenLinks), de heer J.H.G. Sulmann (PvdA), de heer R. Wanders (PvdA)

Insprekers: mevrouw M.I. IJdens (Koninklijke Horeca Nederland)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Nijhof opent de vergadering om 19.30 en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Presentatie

Niet van toepassing.

3. Spreekrecht

Mevrouw IJdens (namens Koninklijke Horeca Nederland) complimenteert de gemeente, die KHN een aantal keer om haar mening vroeg. KHN pleit ervoor de verordening ter voorkoming van oneerlijke concurrentie over te nemen in de APV, zodat privé-bijeenkomsten bij paracommerciële rechtspersonen niet zijn toegestaan. De nieuwe wet wordt nu gebruikt om dat te legaliseren, ook al is het gebonden aan een maximum. De helft van de 400 vergunningen is paracommercieel. Het gaat dus om 1600 privé-feestjes per jaar en 30 per week, die daar plaats mogen vinden. In de huidige praktijk komt het ook al voor, omdat handhaving via een piepsysteem geschiedt. De horeca is bang voor omzetverlies, omdat het gezien wordt als klikken. Hier zijn voorbeelden van. Het is niet juist dat horecazaken leeg zijn, terwijl in gesubsidieerde inrichtingen feestjes worden gehouden. KHN waardeert sportkantines en dorpshuizen met hun vrijwilligers en begrijpt dat zij inkomsten nodig hebben. Commerciële horeca is niet de oplossing. Betere opties zijn marktconforme prijzen, gezamenlijke inkoop en sponsoring. Commerciële horeca moet alleen kunnen als aan alle wettelijke eisen voldaan wordt. Burgers kiezen eerder voor een paracommerciële instelling voor een feest wanneer dit mag, vanwege de lagere prijzen en de gunfactor. Mobiliteit van burgers neemt al toe door verdwijnende voorzieningen, dus dat mag geen rol spelen. Het mag ook niet meespelen dat veel stemmers actief zijn bij verenigingen. De horeca zorgt voor werkgelegenheid, leefbaarheid, evenementen en toerisme. KHN kan zich vinden in de twee modellen voor schenktijden, maar pleit voor een eindtijd van 24.00 uur zonder uitzonderingen. KHN is niet voor happy hours, maar vindt de regels eenzijdig. De prijzen in paracommerciële instellingen liggen altijd rond de 60%. Het tegengaan van alcoholgebruik kan beter door stunts met bierprijzen door supermarkten aan te pakken. De regels zouden moeten gelden voor alle partijen of helemaal niet. KHN pleit voor een amendement om het verbod op happy hours te laten vervallen, punt 2 en 4 van de schenktijden voor

paracommerciële rechtspersonen te schrappen en bij 3.30 alcohol schenken op privé-bijeenkomsten te verbieden voor paracommerciële instellingen.

CDA vindt de stellingen helder, maar vraagt zich af of **KHN** een beeld heeft bij het totaal aantal feesten per jaar om de 1600 door paracommerciële instellingen beter te kunnen duiden. **Mevrouw IJdens (KHN)** deed hier geen onderzoek naar. Wanneer de wet het toestaat, valt een toename te verwachten, ook gezien bezuinigingen op instanties. Het mogelijke aanbod ligt rond de 1600 feestjes.

De voorzitter meldt dat de inspraakreactie op 5 december 2013 per mail verspreid zal worden.

4. Rondvraag

VVD krijgt signalen dat mogelijk sprake zal zijn van banenverlies bij **NKL Medinon**, terwijl de subsidie van mei van 200.000 euro voor banen bestemd was. Kent het college deze signalen? Is er al subsidie uitgekeerd? **Wethouder Arends** bericht schriftelijk over eventuele betaling. Het college is niet op de hoogte van het bericht en zorgt zo snel mogelijk voor meer informatie. De subsidie kent als voorwaarde het creëren van werkgelegenheid. De subsidie kan niet verstrekt of teruggevorderd worden.

ChristenUnie vraagt of het college pro-actief inspeelt op de zware problemen van een ondernemer die veel betrokken is bij grondtransacties. **Wethouder Arends** volgt de ontwikkelingen op de voet. Rabobank onderzoekt veiling van de kavels van Megahome, dat niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. De gemeente heeft hier geen interesse in, maar onderhoudt contact met de Rabobank. Over de twee tranches van 2016 en 2017 is een vonnis in kort geding geweest en er komen vervolgacties.

BGE betreurt dat nog niets terecht lijkt te zijn gekomen van de toezeggingen in de motie over werkgelegenheid. Hoe staat het ermee? **Wethouder Arends** nam anderhalve maand al een besluit met het college over uitvoering van de motie. De fractievoorzitters zijn geïnformeerd bij de begroting.

CDA vroeg in januari de mogelijkheden te onderzoeken werkloze jongeren aan een politiebaan te helpen. Nu blijkt het project in Assen en bij de provinciale uitrol niet goed van de grond te zijn gekomen. Hoe gaat het in Emmen? **Burgemeester Bijl** legt uit dat de minister gaat over de nationale politie. In Drenthe zijn 16 tot 18 jongeren voorgeselecteerd en startklaar. Mirjam Sterk (ambassadeur jeugdwerkloosheid) maakt zich hard voor het project en minister Opstelten steunt het. Het is aan minister Asscher om middelen vrij te maken uit het budget voor de aanpak jeugdwerkloosheid. De burgemeester vraagt na of bekend is wanneer de middelen beschikbaar komen. Het duurt waarschijnlijk geen maanden meer.

PvdA vindt dat het te lang duurt om werk en arbeidsplaatsen voor jongeren te regelen. Het Rijk heeft landelijk 50 miljoen euro beschikbaar gesteld begin dit jaar, dat is 3 miljoen euro voor dit gebied. Het is tijd om van het opstellen van convenanten en actieplannen over te gaan tot echte actie. Ook zijn er signalen dat afstemming met onderwijs en bedrijfsleven onvoldoende zou zijn. Wanneer regelt de gemeente echte arbeids- en stageplaatsen? **Wethouder Arends** legt uit dat het binnen de commissie Samenleving onder de portefeuille van wethouder Jumelet valt, die zou schriftelijk kunnen antwoorden. Overigens zijn de middelen pas bij de septembercirculaire beschikbaar gesteld. **PvdA** kreeg schriftelijk antwoord van wethouder Jumelet, maar vond het ondanks de goede bedoelingen te weinig concreet. Het hele college is verantwoordelijk voor werkgelegenheid, zeker wat betreft jeugd. **Burgemeester Bijl** voelt zich met het hele college zeer verantwoordelijk voor de werkgelegenheid. Het is topprioriteit. Toch valt het onder de portefeuille van wethouder Jumelet.

Wakker Emmen informeert op welke termijn de keus gemaakt moet worden tussen nieuwbouw en renovatie voor Aquarena. Is het onderzoek uit 2010 nog actueel? Zijn mogelijkheden voor een buitenzwembad meegenomen? Hoe toekomstbestendig zijn de zwembaden in Klazienaveen en Schoonebeek? **Wethouder Arends** antwoordt dat de onderhoudskosten van 750.000 euro tot 2016 en 3,2 miljoen euro in 2017-2020 aanleiding waren te kijken naar de lange termijn positie, nieuwbouw en het haalbaarheidsonderzoek uit 2010. De uitgangspunten gelden nog, maar moeten bij daadwerkelijke nieuwbouw opnieuw tegen het licht gehouden worden. In het voorjaar 2014 verwacht de wethouder de raad over een eventueel collegebesluit te informeren. Het college kent geen signalen dat op korte termijn groot onderhoud nodig zou zijn aan de baden in Klazienaveen en Schoonebeek.

5. Bespreken C-stukken

Niet van toepassing.

6. Bespreken B-stukken

6A. Drank- en horecaverordening (2e wijziging APV; toevoeging nieuwe Afdeling 8 aan Hoofdstuk 3) (B7)

Toelichting college

Burgemeester Bijl moet voor 1 januari een verordening voor paracommerciële horeca maken met als landelijk uitgangspunten het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren, gezondheid en een eerlijke kans voor commerciële horeca gekoppeld aan de praktijk van de maatschappelijke waarde van paracommerciële instellingen. De burgemeester vormde zich een breed beeld door met commerciële en paracommerciële horeca, slijterijen, supermarkten, zorg en scholen te spreken. De handhaving bij paracommerciële horeca heeft als prioriteiten schenktijden, assortiment en leeftijdsgrens. In overleg met KHN is het aantal persoonlijke bijeenkomsten in paracommerciële horeca teruggebracht van 12 naar 8. Het uiteindelijke voorstel zal niemand 100% tevreden stellen, maar is een gewogen gemiddelde. Er zijn momenteel 115 vergunningen uitgegeven voor niet-commerciële horeca. Er zijn actieve commerciële horecabedrijven die geen geldige vergunning hebben. De burgemeester is er niet op uit zaken te sluiten, maar richt zich met handhaving op alle partijen die alcohol verkopen.

Eerste termijn

PvdA vindt dat het proces een pluim verdient. Bij terugdringen van alcoholgebruik is preventie een belangrijk onderwerp. De fractie hoort graag hoe de leeftijdsverhoging naar 18 jaar wordt vormgegeven. Jongeren van 16 en 17 jaar bezoeken nu wel de horeca. Het verbod op happy hours wordt als signaal omschreven. Betekent dit dat er ruimte is? PvdA vindt de volgorde van prioriteiten bij handhaving goed. Het is natuurlijk nog onbekend hoe de nieuwe regelgeving uitpakt, maar het traject is in elk geval goed geweest.

CDA looft ook het zorgvuldige traject met contact met verschillende partijen, onderzoek naar lokale omstandigheden en oog voor de inzet van vrijwilligers. In de media is reuring ontstaan over de gebrekkige opleiding van buitengewone opsporingsambtenaren (boa's). Zijn deze in Emmen voldoende specifiek opgeleid? Zijn er intensieve contacten met de politie, zodat die ingeschakeld kan worden? Het is een zware nieuwe verantwoordelijkheid. CDA gruwet van comazuipen en is tevreden met de extra inzet op alcoholmatiging onder jongeren. Elk geval is er één teveel.

Wakker Emmen vindt het een geslaagd bestuurlijk experiment, waarbij goed is geluisterd naar bezwaren uit de samenleving. De schenktijden zijn ten goede aangepast. Twee modellen bieden sporters de gelegenheid na afloop een drankje te nuttigen. De vragen over handhaving zijn reeds gesteld door voorgaande sprekers.

LEF zag op een bijeenkomst met bestuurders van buurthuizen hoe goed het bestuurlijk experiment werkt door binnen kaders te luisteren en oplossingen te zoeken op basis van wederzijds vertrouwen. Er ligt een afgewogen geheel. Het is aan de burgemeester zorg te dragen voor goede handhaving en controle. Het tegengaan van overmatig alcoholgebruik ligt

deels in de opvoeding. Hoe normaal is drank? Anderzijds zijn commerciële en paracommerciële horeca maatschappelijk verantwoordelijk niet te lang door te schenken.

D66 vindt het een voorbeeld van de Drentse aanpak er samen uit te komen. Het is prima wanneer sommige burgers hun bruiloft in een voetbalkantine willen houden en anderen in een horecagelegenheid. Onderlinge afspraken en terugdringen van alcoholgebruik zijn positieve aspecten. Toch vindt veel drankgebruik buiten de commerciële en paracommerciële horeca plaats. Naast deze verordening zal daarom stevig ingezet moeten worden op een campagne om ouders op hun verantwoordelijkheid te wijzen.

GroenLinks vindt het stuk een eind de goede richting in komen. Alles valt of staat met een stevige handhaving. Controles op sluitingstijden zullen overlast verminderen en tot meer tevredenheid leiden bij reguliere horeca en sportkantines.

BGE is positief over de wijze van totstandkoming. Alles valt of staat met de handhaving. BGE wenst alle betrokkenen daarbij veel succes.

ChristenUnie looft ook het traject en denkt dat de overheid het beter in de hand krijgt binnen zijn mogelijkheden. Veel ligt ook aan opvoeding en de houding van jongeren zelf. Waarom mogen bepaalde sterke dranken wel in paracommerciële instellingen geschonken worden? ChristenUnie verwacht dat veel kantines model B kiezen wat betreft schenktijden om zo lang mogelijk te kunnen schenken, zeker als er een late wedstrijd is. Waarom zijn er twee modellen? Het voorstel is verder een gulden middenweg tussen de verschillende belangen.

VVD is ook blij met de gekozen weg. Het is onduidelijk of de twee schenkmodellen voor respectievelijk binnen- en buitensport zijn. Het zou beter zijn één model te kiezen met de restrictie te schenken maximaal tot 2 uur na de laatste wedstrijd. Het aantal sterke dranken dat wel geschonken mag worden, zou wat minder kunnen. Handhaving blijft lastig met twee boa's. Ieder moet zijn eigen verantwoordelijkheid nemen.

SP steunt de doelstelling drankgebruik te beperken, maar vraagt zich af of de handhaving met twee boa's van de grond gaat komen. De prioriteit van een horecaondernemer zal zijn financiële doelstelling zijn, die staat haaks op zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid.

Burgemeester Bijl benadrukt dat overmatig alcoholgebruik grotendeels thuis gebeurt of begint met in de supermarkt gekochte goedkope kratjes bier. Dit beleid richt zich op het beperkte speelveld van vergunningen aan horeca. Voor 1 juni 2014 wil de burgemeester een vervolgotitie presenteren over preventie. Er zijn geen sluitingstijden, wel schenktijden voor de paracommerciële horeca waarin binnen de voorwaarden alcohol mag worden verstrekt. Voetbalclubs gaan voor model A. Vrijwilligers achter de bar hebben vaak ook geen zin om lang door te gaan. Zij hebben hart voor de club, maar zijn al minder snel te motiveren voor bijvoorbeeld een bruiloft. De vrees van de commerciële horeca zal in de praktijk waarschijnlijk meevallen. De eerste ambitie wat betreft handhaving is alle vierhonderd instellingen te bezoeken. Bij sommigen is al jaren geen controleur geweest. Het eerste jaar zal de capaciteit grotendeels in reguliere controles gaan zitten, deels op klachten en deels op te kiezen prioriteiten als jeugd, assortiment en aard van de bijeenkomsten. Door koppeling van werkzaamheden komen in totaal drie formatieplaatsen beschikbaar. Bij brandpreventie kunnen ook gelijk horeca-aspecten gecontroleerd worden overdag. Schenktijden en leeftijdsgrenzen moeten tijdens openingstijden gecontroleerd worden. Controle betreft echt een gemeentelijke taak, maar als het nodig is voor de openbare orde en veiligheid kan de politie natuurlijk altijd ingeschakeld worden. Voor toegestane sterke dranken bestaat geen onderscheid voor sportkantines. De bepaling voor port, sherry en vermouth is gekozen met het oog op dorpshuizen, waar ouderen bijvoorbeeld klaverjassen en voor lunchtijd een borreltje of advocaatje nuttigen. Zij veroorzaken geen overlast. **ChristenUnie** wijst op de mogelijke interpretatie dat sportkantines alleen zwak alcoholische dranken mogen schenken.

Burgemeester Bijl reageert dat hij niet koos voor een wirwar aan ontheffingen, die het voor vrijwilligers en controleurs lastig maakt. De burgemeester komt tegemoet aan zowel de bezwaren van de horeca door geen rits aan wodka, whisky en cognac toe te staan als aan de traditie van klaverjassers, biljarters en zaalvoetballers op zondagochtend.

Tweede termijn

D66 heeft het begrip campagne niet teruggehoord, of is dat geen gemeentelijke taak? D66 ziet over een jaar graag een evaluatie van de gevolgen van deze verordening.

PvdA hecht aan de vervolgotitie over preventie. De verantwoordelijkheden moeten op de juiste manier worden weergegeven.

CDA herhaalt de vraag of de boa's in Emmen voldoende opgeleid zijn.

ChristenUnie neemt contact op over details met de steller van het stuk.

VVD wijst op de landelijke campagne 'niks', die uitstekend aansluit bij de nieuwe wet.

SP beaamt dat thuis drinken het grootste probleem is bij veel alcoholmisbruik. Toch kan slechts een deel van de handhavingcapaciteit ingezet worden voor controles op leeftijd, waardoor het stuk deels een papieren werkelijkheid zal worden.

Burgemeester Bijl antwoordt dat in andere gemeenten geen geld beschikbaar is gesteld voor het opleiden van boa's, hier wel. Preventie komt terug in de vervolgotitie. Er zijn gesprekken met zorg en onderwijs. De voorliggende verordening moest wettelijk voor 1 januari 2014. De burgemeester zegt een evaluatie toe eind 2014.

De voorzitter concludeert dat het als A-stuk naar de raad kan.

6B. Kadernota grondprijnsbeleid 2014-2018 (B8)

Toelichting college

Wethouder Arends ziet het stuk als verlengde van de in 2011 herziene kadernota.

Eerste termijn

PvdA vindt het wat wringen dat ontwikkelaars dezelfde behandeling krijgen als corporaties als het gaat om projecten in de sociale huursector. Corporaties moeten aan regels voldoen en richten zich primair op sociale huisvesting. Ontwikkelaars zijn in de kern commercieel en verkopen het project na een paar jaar soms (deels) door aan andere beleggers. Zijn er beperkingen voor ontwikkelaars? Als dergelijke verkoop binnen een bepaalde periode plaatsvindt, moeten ontwikkelaars dan een percentage van de goedkopere grondprijns en/of subsidies terugstorten? Het Rijk stelde dergelijke voorwaarden wel in het verleden en PvdA zou hier voorstander van zijn. Is de geconstateerde forse ruimtevraag voor zorg en onderwijs nog realistisch gezien de afbouw in het bedrijfsbeleid?

CDA vindt juist dat eventuele beperkingen voor projectontwikkelaars ook voor corporaties zouden moeten gelden. Het niet heffen van leges is opgenomen in het lokaal akkoord uit 2010. Blijft dit onverkort gehandhaafd of staat het ter discussie? Het lijkt erop dat de grexwet dwingt tot het vastleggen en binden. Helaas lijkt de handels- en ondernemersgeest zo wat te verdwijnen.

Wakker Emmen wijst erop dat de marktprijzen lager liggen en maakt zich zorgen over de kaveluitgifte. Is maatwerk mogelijk? Mensen die willen bouwen geven aan dat er geen mogelijkheid is een andere grondprijs te krijgen.

VVD vindt het een goed stuk. De e-mail over verschillen met het huidige grondprijsbeleid verschaft nog meer duidelijkheid.

SP leest twee ogenschijnlijk tegenstrijdige doelstellingen, namelijk ruimte voor ontwikkeling en opbrengsten. **SP** sluit zich aan bij de zorgen over de voordelen voor projectontwikkelaars, die ze ten gelde maken. Het is goed dat het **SP**-voorstel over erfpacht is verwerkt, al wordt het meer gekoppeld aan agrarisch gebruik dan aan bouw kavels. Via Nationale Hypotheekgarantie zou een voorwaardelijke koppeling gemaakt kunnen worden bij bouw kavels via loan-to-value of loan-to-income.

Wethouder Arends veronderstelt dat de passage over sociale projecten in de praktijk betekent dat voor alle ontwikkelaars binnen corporaties dezelfde voorwaarden gelden. Dit is in de sfeer van het lokaal akkoord. Het gaat om gelijke behandeling. Wat voor de een geldt, geldt ook voor de ander onder dezelfde condities.

De handels- en ondernemersgeest gaat inderdaad een beetje verloren, maar transparantie in overheidshandelen is een groot goed geworden. Het is voorstelbaar dat potentiële bouwers een lagere grondprijs verlangen, maar de raad heeft vastgesteld dat de grondprijs gerelateerd wordt aan de ontwikkeling van een bouwcomplex. Er zijn experimenten gedaan met kortingen. Verlaging van prijzen zal echter direct effect hebben op de winstontwikkeling van complexen en leiden tot het op voorhand nemen van verliezen. Het college heeft hier geen voornemen toe. Het in ontwikkeling brengen van bestaande ruimte leidt juist tot opbrengsten, dat is geen tegenstelling. **De heer Van Heteren** vult aan dat bij het lokaal akkoord is besloten een level playing field te creëren voor alle partijen, ook marktpartijen buiten corporaties om. Er heeft nog geen marktpartij gebruik van gemaakt. **PvdA** blijft erbij dat wanneer ontwikkelaars, die geen toegelaten instelling zijn en niet bij een corporatie horen en die na een paar jaar sociale huurwoningen verkopen, een deel van de subsidies en/of lagere grondprijs zouden moeten terugstorten. Dit staat niet in de nota. De fractie overweegt een amendement. **Wethouder Arends** zegt toe voor de raadsvergadering schriftelijk te laten weten of dit op een andere wijze geregeld is, bijvoorbeeld in het lokaal akkoord. Als dat niet zo is, dan bespreekt de wethouder met zijn collega van ruimtelijke ordening of een aanvulling nodig is. De insteek van de PvdA is op zich logisch.

Tweede termijn

SP is blij met de toezegging aan de PvdA. De fractie ziet graag voorkomen dat het effect van lagere initiële investeringen dankzij erfpacht, leidt tot duurdere woningen in plaats van tot de beoogde lagere woonlasten. Voorwaarden kunnen dat wel bereiken.

CDA leest de nota zo dat erfpacht alleen voor agrarisch gebruik staat opgenomen. Onlangs besprak de raad nog geen behoefte te hebben aan erfpacht voor de bouw van woningen. De fractie is benieuwd of Wakker Emmen met een amendement komt voor een andere berekening van grondprijzen in het kader van transparantie. **Wakker Emmen** wees erop dat de grondprijs volgens de doelstelling in de kadernota een stuk lager zou moeten zijn. De doelstelling is dus niet SMART. **CDA** werpt tegen dat de kadernota berekenmethodes beschrijft voor diverse situaties. Gemeentelijk handelen is daarmee volkomen transparant. Als Wakker Emmen voor een ander prijsbeleid is, dan is een amendement op zijn plaats.

VVD leest in hoofdstuk 9 alleen bij pacht agrarisch gebruik, niet bij erfpacht.

Wethouder Arends vindt de insteek van de SP technisch. Dergelijke details kunnen bij een erfpachtovereenkomst geregeld worden. Dit betreft de kaders voor het grondbeleid, waar erfpacht een onderdeel van is. **SP** beoogt geen detaillering in deze kadernota, maar wel het aangeven van de doelstelling van erfpacht (lagere woonlasten). De voorwaarden kunnen

inderdaad in andere stukken uitgewerkt worden. **Wethouder Arends** vervolgt dat niet of nauwelijks grond in erfpacht wordt uitgegeven voor woningbouw. Erfpacht wordt ook niet als mogelijkheid gezien om de woningmarkt in deze regio vlot te trekken. In theorie geldt erfpacht alleen voor agrarische gronden, al staat dat niet expliciet vermeld in het stuk. Marktwaardebenadering is een uitgangspunt van de nota. Consumenten willen altijd een lagere prijs, dat wil niet zeggen dat de grondprijzen boven de marktwaarde liggen. De wethouder acht de grondprijzen marktconform gelet op de investeringen met een nuts karakter voor het bouw- en woonrijp maken van gronden. De winsten bij grondcomplexen zijn in de regel zeer minimaal. **SP** wijst erop dat de aangenomen motie oproept mogelijkheden te zoeken de bouwmarkt middels erfpacht te intensiveren. Is de wethouder dat nu niet van plan? **Wethouder Arends** antwoordt bevestigend.

De voorzitter concludeert dat het als B-stuk naar de raad kan.

6C. Belastingverordeningen en -tarieven 2014 en verordening sporttarieven 2014 (B9)

Toelichting college

Wethouder Arends licht toe dat de verordeningen voortvloeien uit de behandeling van de begroting en de uitgangspunten van de raad.

Eerste termijn

GroenLinks heeft commentaar op de ruim 8% verhoging van de ozb, terwijl het landelijke maximum 2,45% is en het gemiddelde 2,3%. De verdediging is dat de WOZ-waarden daalden, maar huizeigenaren zijn hierdoor al voldoende benadeeld. Veel woningen staan onder water. Er valt veel voor te zeggen het ozb-tarief niet aan te passen in plaats van een verhoging van meer dan drie keer de landelijke norm. **SP** vraagt zich af of GroenLinks tegenvoorstellen heeft om de financiële consequenties op te vangen voor de gemeente. **GroenLinks** heeft geen tegenvoorstellen, maar vindt dat een belangrijke groep mensen benadeeld wordt boven de landelijke norm.

CDA is op zich blij met de steun van GroenLinks voor het matigen van de ozb-stijging. Echter, per saldo is de stijging gezien de waardedaling van 6,9% nominaal slechts 1,25% en dat is minder dan de inflatie. Het roepen van hoge percentages schetst een verkeerd beeld.

D66 kan zich vinden in het voorstel, maar vraagt zich nog af waarom de tariefstelling voor algemeen basisonderwijs 15,45 euro bedraagt en voor algemeen voortgezet onderwijs 10,80.

Wakker Emmen pleitte in de tegenbegroting al voor lagere woon- en sportlasten en is tegen dit voorstel.

Wethouder Arends sluit zich aan bij de reactie van het CDA op GroenLinks. De wethouder stelt voor dat D66 haar vraag tot de afdeling richt of dat deze per email beantwoord wordt.

De voorzitter constateert geen behoefte aan een tweede termijn. Het kan als A-stuk naar de raad.

6D. Bestuursrapportage 2013-II (B10)

ChristenUnie is met het college tevreden dat de financiën behoorlijk in control zijn. De programmabegroting zoomt in op specifieke gevallen, maar zou in het algemeen meer kunnen rapporteren over hoe het staat met de voornemens uit de begroting. Verder is het uitstekend.

CDA constateert een stevige afwijking van Bestuursrapportage 2013-I. Wanneer was de gemeente in control? Het is verstandig geweest geen extra dekking in parkeerbrengringen te vinden, aangezien die 640.000 euro achterblijven op de ramingen. Dit heeft ook gevolgen voor de omgang met parkeervoorzieningen bij de centrumontwikkeling. CDA kan zich tot slot niet voorstellen dat de bezuiniging op drukwerk niet te realiseren is.

PvdA viel de bezuiniging op drukwerk ook op. De fractie vraagt de bevestiging van het college dat bij het werkvoorzieningschap ingezet wordt op realisering van de taakstelling. Het TDC is helaas matig bezet, dit lijkt een gevolg van de nieuwe werkwijze. Doorontwikkeling van het concept leidde in Oost-Groningen tot het opzetten van vijf TDC's. Kan het college met cijfers onderbouwen welk effect de nieuwe werkwijze heeft gehad? Hoe gaan partners in de gemeenschappelijke regeling om met opdrachten aan het werkvoorzieningschap? Streven zij ook financiële effecten na middels compensatieopdrachten aan de EMCO of is daar een andere beweging, met financiële gevolgen voor Emmen?

Wakker Emmen is benieuwd of er veel klachten zijn over het nieuwe werken op afspraak. Is er genoeg ruimte mensen in een urgente situatie zonder afspraak te helpen? Hoe staat het met de terugbetaling aan het Rijk van 1,9 miljoen euro subsidie voor het Rundedal? Wat houdt het onderbrengen van WSW-ers in een activeringspoule precies in?

Wethouder Arends beantwoordt de vragen zoveel mogelijk. De vragen over Wsw en werken op afspraak zullen collega-wethouders schriftelijk beantwoorden. De auditcommissie is bezig voor de begroting een nieuwe slag in de presentatie te maken, de opmerking van ChristenUnie kan daarbij betrokken worden. Het college deelt de zorgen over achterblijvende parkeeropbrengsten en zal bij de Kadernota 2014 met aanvullende voorstellen komen om ze weg te werken of op te lossen. De bestuursrapportage is in zwart-wit afgedrukt. Anderzijds moet de gemeente zich voortdurend naar de buitenwereld presenteren en dat levert een continu spanningsveld op met gekleurd drukwerk. **SP** stelt voor externe kleurendruk uit city marketing te betalen. **Wethouder Arends** denkt niet dat het informeren van omwonenden over de centrumvernieuwing fraai in zwart-wit kan. Het college kijkt kritisch, maar wil inwoners ook goed informeren. **CDA** ziet genoeg mogelijkheden om full colour terug te dringen. Bezuinigingen zijn soms pijnlijk, maar moeten toch. **SP** is benieuwd of het college nog achter de bezuiniging van 80.000 euro staat. **Burgemeester Bijl** reageert dat het college moet werken met het kader van de raad. De besparing hing samen met de invoering van tablets. In de nieuwe raadsperiode zijn papieren stukken verleden tijd voor tabletbezitters. De signalen over kleurendruk zijn helder. **ChristenUnie** verwacht dat de bezuiniging na het gemengde jaar gehaald zal worden. **PvdA** verbetert dat de motie Digitaal vergaderen niets te maken heeft met de besparing van 80.000 euro. **ChristenUnie** stelt dat papierloos vergaderen wel een bezuiniging op zal leveren. **Burgemeester Bijl** neemt alsnog de opmerkingen ter harte over kleurendruk. De discussie over een klein deel van de bezuinigingstaakstelling geeft ook aan dat veel werk verzet is. Wat betreft het Runedal is de gemeente in beroep gegaan. Het wachten is op behandeling van het beroep.

Tweede termijn

PvdA heeft als tip tijdig na te denken over het verzilveren van het te voltooien Atalanta om de Ecorys-cijfers waar te maken.

SP is nieuwsgierig hoe in deze tijden een voordeel van 2 miljoen euro te boeken valt op Wwb.

Wethouder Arends wijst op de notitie Emmen op kop van april, die volledig ingaat op het benutten van mogelijkheden en kansen van centrumvernieuwing en de marketing daarvan. Op sociale media wordt gelukkig al volop meegedacht. De vraag over Wwb wordt schriftelijk beantwoord.

De voorzitter concludeert dat het als A-stuk naar de raad kan.

7. Bespreken A-stukken

7A. Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2013-7 (A5)

D66 stemt niet in met de begrotingswijzigingen, omdat de traverse deels buiten CVE afgeboekt wordt via de reserve SIOF.

GroenLinks stemt tegen, omdat de fractie tegen verzamelbesluiten is.

ChristenUnie oppert de sloop van de panden aan de Weerdingestraat 205 en 206 ten laste te brengen van het voordelig begrotingsresultaat, want er is nog geen rekeningresultaat 2013. De voortzetting van de geldstroom beeldende kunst en vormgeving uit de jaarlijkse decentralisatie-uitkering zou een gewone begrotingspost moeten zijn en geen wijziging.

Wethouder Arends vermoedt dat ChristenUnie gelijk heeft wat betreft Weerdingestraat en zoekt uit of een wijziging nodig is. De andere tip komt van pas bij de volgende begroting.

Burgemeester Bijl legt uit dat de gelden voor CVE bestaan uit externe subsidies, kapitaallasten en eigen reserves. Vanuit het SIOF is 3,25 miljoen euro bestemd voor algemene kosten van de tunnel. De verwachting is dat hierbinnen de afboeking van de Traverse te realiseren is. **D66** gaat het bekijken en komt er in de raad op terug.

8. Onderwerpen ter bespreking

8A. Brief college inzake financiële maandrapportage DPE Next t/m juni 2013 en brief college inzake financiële maandrapportage DPE Next t/m juli 2013 (op verzoek CDA)

CDA ziet ruimte tussen het bestedingsplan, de facturering en de daadwerkelijke voortgang. Zo stond er voor juni 3,3 miljoen euro in het bestedingsplan, werd er voor 15,7 miljoen gefactureerd, maar was er geen enkele activiteit. Dat baart zorgen. Het verhaal achter de cijfers ontbreekt. DPE Next en het college hebben andere ideeën over een goed bestedingsplan. In juli zijn de betalingen van schadeloosstelling opgeschort in afwachting van een actueel bestemmingsplan. Hoe zit dat? CDA vraagt andere fracties hoe zij op de hoogte gehouden willen worden zonder op de stoel van het college te gaan zitten. Met een mijlpalenplanning tot 2016?

PvdA kan het verschil in facturering en ontwikkeling niet goed volgen. Geldstromen lopen via de aannemer, die een kas en attracties bestelde en plankosten maakte. De fractie vindt de frequentie van maandrapportages misschien zelfs wat hoog. Eens in de twee of drie maanden zou ook kunnen. Het zou ook een paragraaf kunnen zijn in een CVE-rapportage. De uitvoering is aan het college overgedragen.

Wakker Emmen vindt de vragen terecht en heeft zorgen over het hele project. De fractie herinnert aan de afspraak bij de discussie over de parkeerkelder de raad in een vroeg stadium te informeren over eventuele problemen met liquiditeit, financieringsbehoefte of realisatie.

D66 denkt dat raadsleden behoefte hebben aan een overzichtelijk dashboard waarop makkelijk voortgang van planning, kwaliteit en financiering te controleren zijn. Het college moet ook met het oog op de situatie rond de parkeergarage de raad direct informeren als van de koers wordt afgeweken.

LEF! pleit ook voor focus in de informatievoorziening door het college.

BGE voelt ook voor een dashboardoverzicht. De hoeveelheid informatie is nu gigantisch.

ChristenUnie deelt het bevreemdende gevoel van het CDA bij de maandrapportages niet. Doortellend over de boekjaren lijkt het te kloppen. De afgelopen jaren zijn de rapportages verbeterd en binnenkort overlegt de raad met het projectbureau. Deskundige bijstand zou ook nuttig kunnen zijn.

VVD kan zich het gevoel van het CDA voorstellen. Tot en met juni was er op de Es weinig voortgang, maar vanaf toen ging het redelijk voortvarend. VVD vindt het goed hier even aandacht voor te hebben, maar kan zich ook voorstellen dat de rapportages onderdeel worden van de kwartaalrapportage CVE.

SP wil niet de taak van het college overnemen, maar hoort graag waarom nog niks te zien is terwijl 15 miljoen euro is gefactureerd.

Wethouder Arends sluit zich aan bij de uitleg van de ChristenUnie over doortellen. Grondverzet is nu volop bezig. De periode tot en met augustus is met name benut om vol op de voorbereiding en planontwikkeling in te zetten. Het Dierenpark koos ervoor met de aannemer veel te investeren in het voortraject om obstakels tijdens de bouwfase te minimaliseren. Deze kosten zijn volledig in overeenstemming met de aangeleverde begroting. De wethouder hoopt met het CDA op snelle voortgang op de ES, zodat de zichtbaarheid van het project groeit. Het college heeft tijdelijk de rem gezet op voorschotten toen die groter bleken dan de kosten, want de gemeente is geen voorfinancier. Nu loopt dat in de pas.

CDA vindt de mondelinge uitleg verhelderend en stelt voor de maandrapportages standaard schriftelijk van dergelijke uitleg te voorzien.

8Ba. Brief college inzake kwartaalrapportage Centrumvernieuwing Emmen 2013-2 (op verzoek raad)

8Bb. Brief college inzake kwartaalrapportage Centrumvernieuwing Emmen 2013-3
Eerste termijn

De voorzitter stelt voor de brieven tegelijk te behandelen.

Wethouder Arends komt graag tot een inventarisatie van vragen voor de informatiebijeenkomst voor de raad van 10 december 2013. Deze is niet besloten.

PvdA beperkt zich tot het derde kwartaal. Het toevoegen van gekleurde risicodiagrammen is een waardevolle aanvulling. Wie schat deze risico's in en hoe? De RSP-subsidie is versprongen naar oranje, omdat er nog geen overeenstemming met de provincie is. Wanneer is dit opgelost? Wat houdt het tegen? Moet de gemeente nog bepaalde besluiten nemen? Bouw van park en theater zouden gelijk oplopen en twee jaar duren. Toch is bij het theater pas onlangs de aanbestedingsstrategie vastgesteld. Hoe wordt het verschil ingelopen en de deadline van 1 januari 2016 gehaald? Hoe kan de planning voor theater en de wereld van ontmoeting op groen staan, terwijl het projectrisico juist vanwege de planning op rood staat?

CDA constateert dat tot nog toe slechts 92 van de 4700 arbeidsjaren in de periode 2009-2015 regionale werkgelegenheid opleveren. Dit zal flink moeten oplopen de komende tijd. De nieuwste schattingen zien er al rooskleuriger uit: tussen de 470 en 600 mensjaren de komende jaren vooral bij DPE Next. **CDA** verzoekt het college zo snel mogelijk met concretere cijfers te komen. Het is zaak in de toekomst de veelheid aan gegevens nog beter bij elkaar te brengen tot bruikbare informatie. **CDA** ziet graag wat van de inhoud van de UNO-rapportages. De financiën van locatie centrum staan op groen, terwijl uit de tekst blijkt dat de 17 miljoen euro niet onder controle is. Het terugkerende aandachtspunt BTW vroeg af te stemmen met de fiscus baart zorgen.

Wakker Emmen sluit aan bij de vragen van het CDA.

D66 vindt het riskant en kwetsbaar dat door het ontbreken van een supervisor sinds begin augustus over sommige posten geen oordeel mogelijk is. Nuttige informatie zou zijn om de mutaties tussen kwartalen inzichtelijk te maken. De oorspronkelijke kredieten en latere bijstellingen moeten inzichtelijk blijven. Zo is de parkeergarage inmiddels weer groen zonder deze informatie. **PvdA** ziet graag rapportage op de gestelde kaders en dat is het nieuwe totale krediet. De raad weet zelf goed dat extra krediet is verstrekt voor de parkeergarage. **D66** wil bewaken en controleren dat het totale bedrag van 468 miljoen euro niet overschreden wordt.

SP ziet de vrees bevestigd dat nog te ontvangen subsidiegelden toch niet zo zeker zijn.

LEF! is positief over Atalanta, maar maakt zich ook zorgen over het theater. Is er voldoende politiek management om goed en met overwicht te sturen om door te pakken in het dossier. De fractie roept het college andermaal op om actief achter investeerders en projectontwikkelaars aan te gaan voor de locatie Hoofdstraat. Voorkomen moet worden dat de onderhandelingspositie en de uiteindelijke kwaliteit van het mensenpark door tijdsdruk verslechteren. Een tijdige kwartaalrapportage in maart kan fungeren als overdrachtsdocument tussen de bestuursperiodes. Anders kunnen eventueel politieke problemen ontstaan op basis van niet overgedragen informatie.

GroenLinks sluit aan bij eerdere sprekers.

BGE wees meermaals op de grote financiële risico's. De verkleuring van bepaalde risico's baart grote zorgen.

ChristenUnie informeert naar de gevolgen van RSP-gelden financieel en in tijd. Kan er een onzalig domino-effect ontstaan naar andere projecten? Op pagina 8 staan behoorlijk wat forse risico's. Hoe hard zijn de oranje en rode kleuren en hoe worden ze gewogen? Er lijkt een mogelijkheid tot een verschuiving naar groen. De veelheid aan informatie geeft inderdaad niet meer de indruk van een dashboard, waarop raadsleden in een paar oogopslagen informatie op kunnen aflezen.

Burgemeester Bijl hecht eraan volgende week met het hele college en de raad van gedachten te wisselen over de stand van zaken en de toekomst. In 2008 legde de raad een programma, budget en globaal tijdspad neer en die zouden dan ook aan de orde moeten komen in samenhang. Tijdens de historische beslissing waarschuwde de burgemeester al dat er ook moeilijke momenten zouden komen. Niet alles is tot achter de komma te voorspellen, bepaalde zaken moeten in aanbestedingen blijken. Het plan is ook niet in het beton van 2008 gegoten, zo is later tot het marktplein besloten. Het is zaak over hoofdlijnen te blijven praten. Het is mooi dat een lokaal bedrijf het grondverzet doet.

Wethouder Arends wil heel kritisch blijven kijken naar de wijze van rapporteren en vroeg het projectbureau contact op te nemen met de fractievoorzitters om beter in te spelen op de wensen. Risico is dat of een gemene deler ontstaat of juist een bundeling van wensen in een nog langere rapportage. Het college wil de raad zo goed mogelijk in staat stellen haar controlerende taak te vervullen. Dat moet niet doorschieten in teveel informatie. Afstemming is nodig, omdat het begrip 'teveel' subjectief is. **ChristenUnie** geeft als voorbeeld dat tabellen per aannemer over regionale werkgelegenheid ook samengevat kunnen worden tot één zin: 85 regionale werknemers. **Wethouder Arends** wil graag één verantwoordingsmodel voor raad en provincie hanteren. De provincie heeft soms meer gedetailleerde informatieverzoeken. De kleuren groen, oranje en rood duiden op het aantal risico's dat zich voor kán doen, respectievelijk 1, 2 en 3. Het zegt niet dat de risico's bewaarheid worden. Hoe de kleuring tot stand komt zal op 10 december ook aan bod komen. Dit luistert zeer nauw en moet zich nog verder uitkristalliseren. De kleur van de RSP-projecten zal waarschijnlijk weer groen zijn, wanneer er overeenstemming is met het provinciebestuur over GVVP. **PvdA** vraagt of het besluit over GVVP invloed heeft op deze overeenstemming. **Burgemeester Bijl** legt uit dat in 2008 een deal met de provincie is gesloten om 60 miljoen euro in infrastructuur te steken middels de Tunnel, de Ermer- en de Boermarkeweg. Het college kijkt nu of meer mogelijk is voor hetzelfde geld. De achtergrond van de oranje kleur is het overleg met de provincie over deze positieve ontwikkeling.

Tweede termijn

D66 prefereert de kleur groen. In 2008 is het besluit genomen, maar het is verstandig op basis van voortschrijdend inzicht plannen toe te voegen, zoals de markt, of juist bij te stellen, zoals het eventueel schrappen van de derde ondergrondse parkeergarage en parkeren boven het maaiveld vanwege tegenvallende parkeercijfers. Het zou mooi zijn als eenduidige rapportages tot minder ambtelijke inspanning leiden, die dan ingezet kan worden voor de projecten zelf.

PvdA begrijpt nog niet waarom de planning van het theater op groen staat, terwijl het totale projectrisico én vier deelrisico's rood zijn die juist gaan over stagnatie of vertraging. **Wethouder Arends** legt uit dat pas na het derde kwartaal een aanvullend collegebesluit over de planning is genomen. Het aantal risico's van vier zorgt voor de rode kleur. Het wil niet zeggen dat de planning niet gehaald kan worden of dat de risico's ook optreden. **PvdA** gaat ervan uit op 10 december de recente planning toegelicht te krijgen.

CDA vindt dat een aantal vragen een adequaat antwoord verdienen en krijgt de indruk dat op 10 december alleen een gesprek over de voortgang en het kleurensysteem plaatsvindt. Bijvoorbeeld de vraag wat de inhoud van adviezen en rapportages van UNO is. Komt er op 10 december antwoord op de gestelde vragen? D66 heeft overigens gelijk dat sinds 2008 veel raadsbesluiten zijn genomen. **Burgemeester Bijl** herhaalt dat het college op 10 december een update wil geven over programma, budget en planning. Hoe realistisch die ingeschatte planning is, hangt voor het theater af van de uitkomst van de aanbesteding. Daar zit namelijk een kansberekening in, waardoor bepaalde zaken sneller of minder snel kunnen. De samenhang tussen de projecten speelt ook een grote rol op 10 december en daarom geeft iedere portefeuillehouder vanuit zijn eigen projectverantwoordelijkheid updates. **ChristenUnie** gaat ervan uit dat de rode draad van de vragen van vanavond wel verwerkt wordt in de presentaties. **Burgemeester Bijl** verwijst naar de inleiding bij het agendapunt dat het college vragen wil inventariseren voor 10 december.

8C. Evaluatie Afval Anders (het gevoel van de raad, op verzoek college)
Is behandeld in de commissie Samenleving op 3 december 2013.

9. Vaststellen verslag vergadering

9A. Vaststellen notulen vergadering van de gezamenlijke commissies Wonen & Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen en Economie van 23 september 2013

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

9B. Vaststellen notulen vergadering commissie Bestuur, Middelen en Economie van 17 oktober 2013

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

10. Onderwerpen ter bespreking vanuit het college/presidium

Er zijn geen onderwerpen ter bespreking.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

BGE biedt excuses aan voor aantijgingen eerder vanavond over 11H. Het college heeft wel actie ondernomen.

12. Overige ingekomen stukken

Niet van toepassing.

13. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.40 uur.